

Ohje polvilumpioluksaation tutkimisesta ja luokituksesta (Polvilumpioluksaatio-ohje)

Kennelliiton hallituksen 16.8.2018 hyväksymä.

Päivitetty 3.10.2019, 19.8.2021, 22.11.2024 ja 3.4.2025. Voimassa 3.4.2025 alkaen.

Tämä ohje täydentää Perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelman sääntöä (valtuusto 26.11.2023) ja Perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelman ohjetta (PEVISA-ohje, hallitus 24.11.2023)

1 Yleiset määräykset

Koirien perinnöllistä polvilumpion sijoiltaanmenoa eli polvilumpioluksaatiota tutkitaan kliinisen tutkimuksen avulla ja koirien polvinivelet luokitellaan jalostustiedon keräämistä varten. Kennelliitto hyväksyy virallisiksi tämän ohjeen mukaisesti annetut lausunnot.

Polvet tutkitaan tämän ohjeen mukaisesti ja arvostellaan käyttäen Putnamin asteikkoa. Lausunto annetaan ensisijaisesti kliinisen tutkimuksen pohjalta.

Koiran virallinen tutkimustulos on huonomman polven mukainen.

Suomessa asuvalle koiralle lausunto on annettava Suomessa. Koiran Suomessa saama lausunto ei muutu ulkomaisen tuloksen perusteella.

Koiran omistajan on ilmoitettava eläinlääkärille, jos koiralle on tehty lausuntoon vaikuttava leikkaus. Asia merkitään lausuntoon. Koiran sairaskertomus liitetään mukaan.

Jos koiralle on sattunut tapaturma, jonka vuoksi kyseistä polvilumpiota ei voida arvostella, annetaan sille merkintä ”ei lausuntoa”. Tapaturman sairauskertomus tulee liittää lausuntoon. Koiran tulos määräytyy tällöin vain toisen polvilumpion perusteella.

2 Lausuntomenettely

Kennelliiton hallitus nimeää eläinlääkärit, joiden antamat lausunnot hyväksytään.

Lausunto annetaan sähköisen lähetteen kautta Kennelliiton Omakoira-palvelussa.

Lausunto annetaan vain sellaisesta koirasta, joka on tutkimushetkellä tunnistusmerkitty Kennelliiton hyväksymällä tavalla. Tunnistusmerkintä on aina tarkastettava tutkimuksen yhteydessä.

Tutkittaessa koiran on oltava iältään vähintään 12 kk. Alle kolmen vuoden ikäiselle koiralle annettu lausunto on voimassa kaksi vuotta. Mikäli koira on tutkimushetkellä täyttänyt kolme vuotta, ei tutkimusta tarvitse uusida. Jos koiralla on useampia tuloksia, on tutkimusiästä riippumatta kohdan 4 mukaisesti niistä huonompi voimassa, kunnes paneeli tutkii koiran.

Alle kolmen vuoden iässä annettu polvilausunto 1/0, 0/1 ja 1/1 voidaan kumota kolmen vuoden iän jälkeen tehdyllä uusintatutkimuksella, jossa koira saa tuloksen 0/0.

Koiran omistajan tulee ilmoittaa tutkimusta suorittavalle eläinlääkärille, jos koiralle on tehty lausuntoon vaikuttava leikkaus. Polvilumpion luksaation takia operoitu koira saa operoidun polven osalta merkinnän "operoitu". Merkintä "operoitu" huomioidaan jalostuskäytössä asteikon huonoimman luokan mukaisena tuloksena (aste 4).

Kennelliiton tietokantaan merkitään tiedot tutkimustuloksesta, tehdyistä operoinneista sekä lausunnon antaja.

Tuontikoirista, ulkomaisista jalostuskoirista ja tuontisperman osalta Kennelliitto hyväksyy lausunnot, jotka on annettu käyttäen Putnamin asteikkoon verrattavissa olevaa luokittelua. Lausunnosta tulee käydä ilmi, että koira on ollut tunnistusmerkitty tutkimushetkellä.

Mikäli siitoskäyttöön aiotulle ulkomaiselle koiralle ei saada Putnamin asteikkoon verrattavissa olevaa lausuntoa, tulee suomalaisen eläinlääkärin tutkia tunnistusmerkitty koira.

3 Arvosteluasteikko

Kliinisen tutkimuksen perusteella polvilumpioluksaatio voi olla mediaalinen tai lateraalinen (tai molempia) ja se luokitellaan neljään vakavuusasteeseen.

0 Polvilumpio ei luksoi.

Aste 1 Polvinivel on lähes normaali. Polvilumpiota voidaan liikutella helpommin kuin normaalisti ja patella saadaan luksoitumaan mikäli polvea samalla ojennetaan. Patella saattaa luksoitua ajoittain, mutta se palautuu itsestään paikoilleen. Polvilumpion suoran siteen kiinnityskohta saattaa olla lievästi kiertynyt.

Aste 2 Polvilumpio on tavallisesti paikoillaan raajan ollessa ojennettuna. Lumpio luksoituu polvea koukistettaessa tai rotatoitaessa (kierretessä) ja pysyy poissa telaurasta, kunnes se asetetaan takaisin paikoilleen. Sääriluun (tibia) yläosa on kiertynyt jopa 30 astetta sisäänpäin (pienet koirat).

Aste 3 Polvilumpio on yleensä luksoituneena. Lumpio saadaan asetettua tilapäisesti paikoilleen. Sääriluun yläosa on kiertynyt jopa 30-60 astetta.

Aste 4 Polvilumpio on pysyvästi sijoiltaan, eikä se pysy telaurassa ilman leikkausta. Sääriluun yläosa kiertynyt jopa 90 astetta.

4 Valitusmenettely

Koiran omistaja voi valittaa lausunnosta vain, jos koira on saanut toisistaan poikkeavat lausunnot. Huonempi lausunto jää voimaan, kunnes paneeli on tutkinut koiran. Koiran omistajan tulee tehdä valitus kirjallisesti ja suorittaa Kennelliiton päättämä käsittelymaksu ennen paneelia. Käsittelymaksua ei palauteta.

Paneeli koostuu kolmesta eläinlääkäristä, jotka Kennelliitto on nimennyt. Paneelieläinlääkärinä ei voi toimia eläinlääkäri, joka on antanut ko. koirasta valituksen kohteena olevan lausunnon.

Paneelin päätös korvaa aiemmat lausunnot.

Valitusmenettelyä ei käytetä, kun kyse on kohdassa 2 määritellystä, alle kolmen vuoden iässä annetun polvilausunnon kumoamisesta.

5 Poikkeustapaukset

Kennelliiton jalostustieteellisellä toimikunnalla on oikeus erittäin painavista syistä yksittäisessä poikkeustapauksessa myöntää erivapaus tämän ohjeen määräyksistä.